

Provinciale Staten van de Provincie Zeeland
t.a.v. de voorzitter
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Onderwerp	Zaaknummer	Behandeld door	Verzonden
Jaarrekeningen ZEH, Evides en GBE Aqua over boekjaar 2023 + afdoen motie en toezegging	372378		

Middelburg, 20 augustus 2024

Geachte voorzitter,

Op 19 juni 2024 vond de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA) ZEH N.V. (voorheen PZEM N.V.) plaats. In deze vergadering is door de aandeelhouders de "jaarrekening ZEH NV 2023", inclusief het dividendvoorstel over het boekjaar 2023 vastgesteld. Conform de door uw Staten vastgestelde beleidsnota verbonden partijen ontvangt u bijgevoegd de jaarrekening ter kennisname (**bijlage 1**).

Op 17 april 2024 vond de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA) GBE Aqua B.V. plaats. Tijdens deze vergadering hebben de aandeelhouders de bestuurder van GBE Aqua gemandateerd om de jaarrekening van Evides N.V. over boekjaar 2023 tijdens de AvA van Evides op 25 mei 2024 vast te stellen (**bijlage 2**). Daarnaast is ook het jaarverslag van GBE Aqua vastgesteld (**bijlage 3**).

1. Update ZEH N.V.

1.1 Jaarrekening ZEH N.V.

In het jaarbericht legt ZEH N.V. (hierna: ZEH) verantwoording af over de activiteiten in 2023.

De voornaamste operationele activiteiten van ZEH laten zich splitsen in een tweetal hoofdfuncties. In de eerste plaats zien ze toe op de resterende deelnemingen van het oude PZEM. Naast het beheer van deze deelnemingen is ZEH ook verantwoordelijk voor het verkopen van de elektriciteit uit de kerncentrale en uit het Gemini Windpark. Dit Gemini-contract is in de tweede helft van 2023 conform het initiële plan alsnog overgedragen aan EPH.

Naast de energieactiviteiten is ZEH ingericht om goed om te kunnen gaan met het inmiddels grote geldelijke vermogen dat bewaard wordt tot het aan de aandeelhouders kan worden uitgekeerd. Dit zal geleidelijk plaatsvinden in lijn met de afname van de verplichtingen welke zouden ontstaan bij een ongeplande en permanente vroegtijdige sluiting van de kerncentrale. Voor deze activiteit is vermogensbehoud het voornaamste uitgangspunt en streeft ZEH naar het vermijden van risico's. Binnen dit uitgangspunt streeft ZEH ernaar om het rendement zo hoog mogelijk te houden.

De omzet kwam in 2023 uit op EUR 327,5 mln. In 2022 was de omzet (voor de vergelijkbare activiteiten) nog EUR 772,1 mln. Deze daling is enerzijds het gevolg van de lagere elektriciteitsprijzen en anderzijds het gevolg van de overdracht van het Gemini-contract. Vooralsnog zijn de prijzen in 2024 verder gedaald ten opzichte van het einde van 2023 maar de prijzen blijven turbulent. Doordat in 2024

iets meer dan 30% van de verwachte productie van de kerncentrale vooruit verkocht is, staat bijna 70% bloot aan deze wisselende elektriciteitsprijzen.

Het genormaliseerde resultaat voor belastingen daalde van € 190 mln. positief in 2022 naar € 131 mln. positief in 2023. Het netto resultaat uit voortgezette bedrijfsactiviteiten, daalde van € 119 mln. positief naar € 105 mln. positief.

Het grootste verschil tussen deze twee zijn de waarde-ontwikkelingen van het amoveringsfonds van de kerncentrale, die in 2022 negatief waren maar in 2023 positief.

1.2. Dividend ZEH

ZEH keert in 2024 € 479 mln. uit aan haar aandeelhouders. Dit komt neer op een pro rata aanspraak (50%) van Provincie Zeeland van € 239,5 mln. Het dividendvoorstel is opgenomen in **bijlage 4**.

Over deze dividenduitkering en de analyse die hierop is uitgevoerd door Deloitte bent u geïnformeerd middels de brief van 12 maart 2024, 'dividendnotitie ZEH en analyse Deloitte' (*zaaknummer 11785*).

In het statenvoorstel 'inzet ZEH dividend 2024' (*zaaknummer 477644*) wordt een voorstel gedaan voor de inzet van deze middelen.

1.3. Afdoen motie aandeelhoudersstrategie en toezegging governance

Tijdens de AvA van ZEH op 19 juni jl. heeft gedeputeerde Van der Velde aandacht gevraagd voor het tweede punt uit de tijdens de behandeling van de aandeelhoudersstrategie ZEH in Provinciale Staten van 15 december 2023 aangenomen motie. Dat punt uit de motie roept op om:

"Richting het bestuur en de Raad van Commissarissen van ZEH N.V. te (blijven) benadrukken dat uitkering van de financiële middelen in dividend prioriteit heeft en derhalve tot uitvoering dient te komen zodra dit mogelijk is, met inachtneming van het vastgestelde dividendbeleid."

Het eerste punt uit de motie, namelijk om zorg te dragen voor een blijvend evenwicht tussen ZEH N.V. en haar corporate governance, zodat deze passend blijft bij de omvang en activiteiten van ZEH N.V., is reeds afgedaan in de brief van GS van 16 januari 2024 'Ondernemingsplan Zeeuwse Energie Houdstermaatschappij (ZEH)' (*zaaknummer 397718*).

Hiermee is de motie volledig afgedaan.

Tijdens de commissie bestuur op 5 april jl. heeft gedeputeerde Van der Velde de toezegging gedaan om verslag te doen zodra de RvC van ZEH heeft bepaald welke governancestructuur passend is voor omvang en activiteiten van ZEH. De governancecommissie is hierover in gesprek gegaan met de remuneratiecommissie van ZEH. Hierin is afgesproken dat de beloning van de bestuurder van ZEH per 2024 wordt bevroren. Een eventuele aandelenoverdracht van de aandelen in EPZ aan de Rijksoverheid is ook een goed moment om de rest van de governancestructuur van ZEH te herzien.

De toezegging van 5 april jl. is hiermee afgedaan.

2. Jaarrekening Evides N.V.

2023 was in veel opzichten een roerig jaar voor Evides. Met hoge kostenstijgingen, wereldwijde grondstofftekorten, de energiecrisis en grote krapte op de arbeidsmarkt. Maar ook met een lagere drinkwaterafzet: deze nam in 2023 met 3,9% af ten opzichte van 2022.

In het jaar 2023 is een netto resultaat behaald van € 31,2 mln. De netto-omzet drinkwater is ten opzichte van 2022 met € 13,2 mln. toegenomen. De toename wordt met name ingegeven door het verhogen van de drinkwatertarieven met 8,0% (+ € 17,5 mln.) welke noodzakelijk was om de bedrijfsvoering en het toekomstige investeringsprogramma te borgen, én door een groei van het aantal gefactureerde aansluitingen (+ € 1,0 mln.). De omzettoename wordt deels gecompenseerd door een lager gemiddeld verbruik door de klanten alsmede door een nagekomen afrekenresultaat uit voorgaand jaar (- € 5,4 mln.).

De netto-omzet uit industriewateractiviteiten is in 2023 met € 29,6 mln. toegenomen. De omzet is gegroeid door indexatie en uitbreiding van contracten (+ € 34,3 mln.), maar wordt gecompenseerd door een lagere afzet door marktomstandigheden bij de afnemers van Evides (- € 4,6 mln.). Genoemde oplevering van een maatwerkinstallatie in 2022 heeft geleid tot een incidentele afname van de opbrengsten werken voor derden met € 61,5 mln. in 2023.

Door Evides wordt in totaal in 2023 € 21 mln. uitgekeerd aan haar aandeelhouders (GBE en GBE Aqua). Hiervan wordt 50% (€ 10,5 mln.) uitgekeerd aan GBE Aqua. Dit komt neer op een pro rata aanspraak (50,051%) van Provincie Zeeland van € 5,25 mln.

3. Jaarrekening GBE Aqua B.V.

De winst van GBE Aqua bedraagt over 2023 € 15,6 mln. Deze winst is voor het overgrote deel opgebouwd uit de ontvangst van de dividenden van Evides. Daarnaast ontvangt GBE Aqua rentebaten over de afgesloten lening. Deze lening is inmiddels volledig afgelost. GBE Aqua heeft hiervoor een bedrag ontvangen ter hoogte van de marktwaarde van de lening, namelijk een bedrag van € 5,9 mln. Dit bedrag komt ten goede aan de aandeelhouders en zal betrokken worden in een volgende dividenduitkering van GBE Aqua aan haar aandeelhouders.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,

drs. J.M.M. Polman
Voorzitter

drs. M.C.J. Franken
Secretaris-algemeen directeur

Bijlagen:

1. Jaarrekening ZEH 2023
2. Jaarrekening Evides 2023
3. Jaarrekening GBE Aqua 2023
4. Voorstel dividend ZEH 2024

Noem in uw contact met ons steeds het zaaknummer. Dit staat bovenaan deze brief.